

zaaknummer 2011T293

30 september 2014

De **Klachtencommissie** seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats] ([land]),

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. R.A. Hebly, advocaat te Amersfoort.

tegen:

Broeder [naam] ([burgerlijke naam]),

geboren op [datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

lid van de Nederlandse Provincie van de Congregatie van de Broeders van Onze Lieve Vrouw van Lourdes

juridisch adviseur: mr. A.M.W. Verdegaal, juridisch adviseur te Rosmalen.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 24 april 2014.

Op 17 juni 2014 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen van mr. A.M.W. Verdegaal, juridisch adviseur van aangeklaagde.

Op 12 augustus 2014 is bij de griffie de reactie op grond van artikel 12.2 van de Procedure ontvangen van broeder [naam], plaatsvervangend provinciaal overste van de Nederlandse Provincie van de Congregatie van de Broeder van Onze Lieve Vrouw van Lourdes.

Op 26 augustus 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is gehoord middels een Skype-verbinding. Ter plaatse werd hij bijgestaan door zijn partner, [naam]. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Hebly, voornoemd.

Namens aangeklaagde zijn verschenen broeder [naam] en broeder [naam], respectievelijk plv. provinciale overste en lid van de Nederlandse Provincie van de Congregatie der Broeders van Onze Lieve Vrouw van Lourdes, en voorts als juridisch adviseur mr. Verdegaal, voornoemd. Aangeklaagde zelf is niet verschenen vanwege zijn hoge leeftijd en broze gezondheid.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Vanwege het werk van de vader van klager is klager in maart/april 1959 naar [plaats] verhuisd. Hij kwam daar in de eerste klas van de [school]. Na de zomervakantie ging klager naar de tweede klas en kreeg daar les van aangeklaagde. De eerste herinnering van het seksueel misbruik door aangeklaagde begon in de gymzaal. Klager moest samen met een klasgenoot de matten in het materiaalhoek opruimen. Nadat zij dit gedaan hadden, werd het gordijn van het materiaalhoek gesloten en moesten ze van aangeklaagde met elkaar stoeien, tegen elkaar aan rijden en elkaar betasten. Terwijl zij dit deden masturbeerde aangeklaagde onder zijn rok. Ook kwam het voor dat klager door aangeklaagde mee werd genomen naar een andere kleedruimte waar hij in het bijzijn van klager masturbeerde. Klager had 2 tot 3 keer per week gymnastiek. Klager is tientallen keren op deze wijze misbruikt in de tweede klas.

Ook gebeurde het dat klager na de zwemles werd bevolen zijn kleding te pakken, zodat hij zich kon omkleden in een kleedhokje. Vervolgens werd klager daar door aangeklaagde oraal benaderd. Dit gebeurde tijdens de zwemles in de tweede en de zesde klas.

Aangeklaagde was tevens [functie] van de school. Toen klager niet meer bij aangeklaagde in de klas zat ging het misbruik door. Aangeklaagde vroeg klager dan mee naar de zolder om hem te helpen bij een klusje. Op zolder werd klager seksueel misbruikt.

Aangeklaagde was tevens [functie] van [muzikaal gezelschap]. Aangeklaagde zorgde ervoor dat klager lid werd van [muzikaal gezelschap] en dat hij bijles kreeg. Voor de bijles ging klager naar huize [naam] of werd klager meegenomen naar de oefenruimte van [het gezelschap]. Klager moest zich daar uitkleden of hij werd uitgekled door aangeklaagde. Vervolgens werd klager oraal en anaal verkracht door aangeklaagde. Dit seksueel misbruik duurde voort totdat klager veertien was en zijn lidmaatschap van [het muzikaal gezelschap] opzegde. Dit seksueel misbruik duurde van zijn tiende tot en met zijn veertiende en heeft tientallen keren plaatsgevonden. Door aangeklaagde wordt aangevoerd dat hij in 1965 is verhuisd naar [plaats] en dus niet meer in staat was om klager seksueel te misbruiken. Volgens klager was aangeklaagde nog steeds [functie] van [het muzikaal gezelschap] en is hij zeker nog vijf tot zes keer misbruikt terwijl aangeklaagde in [plaats] woonde.

Aangeklaagde was in de zesde klas wederom de leerkracht van klager. Klager heeft dit als verzwarend ervaren. Klager heeft dit ervaren alsof aangeklaagde iedere dag controle over zijn leven had.

2.2. Na de lagere school heeft klager de LTS doorlopen. Hierna heeft hij nog twee jaar HBS/Atheneum gedaan. Klager is op zijn 17^e samen met een stel vrienden naar [land] gegaan om mee te doen aan een [sport]toernooi. Klager is daar weggelopen en terug gelift naar Nederland. Hij is daarna nooit meer thuis gaan wonen.

Eenmaal terug in Nederland heeft klager 3 maanden gezworven door [plaats] totdat hij door het Leger des Heils in een pleeggezin geplaatst werd. Vervolgens heeft klager diverse baantjes gehad.

Vanaf 1973 is klager diverse malen opgenomen geweest vanwege psychische klachten, onder andere wegens een zelfmoordpoging.

Vanaf 1975 kent klager zijn huidige partner.

Klager voelt zich door het seksueel misbruik ernstig belemmerd in het ontdekken van zijn eigen seksualiteit. Hij stelt dat hij wegens het seksueel misbruik al ruim twintig jaar impotent is en nog dagelijks de pijn voelt van het misbruik.

3. Het verweer (zakelijk weergegeven)

Mr. Verdegaal heeft namens aangeklaagde een verweerschrift ingediend. In [jaartal] is aangeklaagde onderwijzer geworden in [plaats]. In [jaartal] is door een aantal jongens aangifte gedaan tegen aangeklaagde. Aangeklaagde is toen onmiddellijk overgeplaatst. Met de reclassering zijn toen afspraken gemaakt over aangeklaagde.

In [jaartal] keerde aangeklaagde terug in het onderwijs. Van [jaartal tot jaartal] is aangeklaagde werkzaam geweest aan de [school] te [plaats].

Aangeklaagde erkent met grote spijt en diepe schaamte dat het seksueel misbruik zoals door klager gesteld, heeft plaatsgevonden. Aangeklaagde voelde zich destijds onweerstaanbaar tot klager aangetrokken. Dit gevoel werd met verloop van tijd steeds sterker.

Aangeklaagde wil benadrukken dat hij nooit de intentie heeft gehad om klager schade te berokkenen. Aangeklaagde wil de gevolgen die klager heeft ondervonden van zijn handelen erkennen en zijn oprechte verontschuldiging aanbieden voor hetgeen hij klager destijds heeft aangedaan.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijfenvijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het tijdsverloop zijn deze feiten niet meer tot in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager door aangeklaagde is misbruikt vanaf de tweede klas van de lagere school tot en met de zesde klas van de lagere school en vervolgens nog vijf à zes keer nadat aangeklaagde was verhuisd naar [plaats].

Het seksueel misbruik bestond eruit dat klager met een klasgenoot moest stoeien, tegen elkaar aan rijden en elkaar betasten, waarbij aangeklaagde masturbeerde onder zijn pij. Dit vond plaats in het materiaalhok van de gymzaal of in de kleedruimte.

Ook vond in de jaren nadien misbruik van klager plaats op de zolder van school als klager daar naar toe werd genomen onder het mom van het doen van een klusje.

Tevens vond het seksueel misbruik plaats na de zwemles. Klager moest zijn kleding meenemen naar het badhokje alwaar hij door aangeklaagde oraal werd 'benaderd'.

Tenslotte heeft aangeklaagde er voor gezorgd dat klager lid werd van [het muzikaal gezelschap] en dat hij bijles kreeg. Tijdens deze bijles werd klager uitgekled door aangeklaagde of moest hij zichzelf uitkleden waarna klager oraal en anaal werd gepenetreerd. Dit laatste vond plaats vanaf de vierde klas tot en met de zesde klas en nadien nog vijf à zes maal. Alles bij elkaar meer dan tientallen keren.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast heeft aangeklaagde met grote spijt en diepe schaamte toegegeven dat de handelingen zoals beschreven door klager hebben plaatsgevonden en biedt hij hiervoor zijn welgemeende en oprechte excuses aan.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas acht jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Nederlandse Provincie van de Congregatie van de Broeders van Onze Lieve Vrouw van Lourdes de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 30 september 2014 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs o.praem. en drs. N.A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.